

بررسی نقش واسطه ای تاب آوری در ارتباط بین اضطراب و افسردگی دانش آموزان پسر پایه نهم مقطع متوسطه اول ناحیه سه شیراز

رحمن میرزایی^۱، مزده نگهبانی^۲

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی، دبیر رسمی آموزش و پرورش استان فارس، ایران. rahmanmirzaei1357@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد ریاضی، دبیر رسمی آموزش و پرورش استان فارس، ایران

چکیده

هدف کلی پژوهش بررسی نقش واسطه ای تاب آوری در ارتباط بین اضطراب و افسردگی دانش آموزان پسر پایه نهم متوسطه اول ناحیه سه شیراز است. جامعه آماری پژوهش حاضر متشکل از دانش آموزان پسر پایه نهم دوره متوسطه اول مشغول به تحصیل در ناحیه سه شهر شیراز می باشد که تعداد ۱۷۰ نفر با روش در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه اضطراب بک (بک، ۱۹۸۸)، پرسشنامه افسردگی بک (BDI) و پرسشنامه تاب آوری کانر و دیویدسون (۲۰۰۳) بودند. برای تحلیل داده ها از روش تحلیل مسیر، رگرسیون چند گانه همزمان و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. یافته های پژوهش نشان دادند که اضطراب قادر به پیش بینی افسردگی در دانش آموزان می باشد. بین اضطراب و افسردگی، همبستگی معناداری وجود دارد. اضطراب قادر به پیش بینی تاب آوری می باشد. همچنین افسردگی قادر به پیش بینی تاب آوری می باشد. و تاب آوری نقش واسطه ای را در ارتباط بین اضطراب و افسردگی ایجاد می کند این چکیده شامل خلاصه ای از نتایج تجربی یا نظری حاصل از کار تحقیقاتی شما است. محتوای این بخش نباید از دوپست کلمه تجاوز نماید. از بحث ها کلی و مقدماتی در چکیده پرهیز شود. در صورتی که در این بخش از نماد یا کلمات اختصاری لاتین استفاده کنید، باید در متن مقاله آن را معرفی نمایید. از ارجاع به مراجع در بخش چکیده پرهیز شود. برای این که تعداد کلمات چکیده را بدون شمارش معمولی تشخیص دهید تمام متن آن را با ماوس انتخاب (سیاه) کنید، سپس با موس جعبه ابزار Tools در قسمت بالای صفحه را باز کنید و کشوی word count را انتخاب کنید. تعداد کلمات این چکیده ۱۰۸ است.

کلید واژه- اضطراب، افسردگی، تاب آوری، دانش آموزان

مقدمه

نوجوانی یکی از آسیب پذیرترین دوران زندگی است، نوجوانی را دوران آشفتگی نیز نامیده اند، به این دلیل که فرد ناچار است تغییرات جسمانی، عاطفی و اجتماعی را تحمل کند که می تواند باعث اضطراب و نگرانی او در برخورد با عوامل استرس زا شود (فیتز پاتریک و شری؛ ترجمه به پژوه و نوری ۱۳۹۲). اضطراب در ابتدای نوجوانی می تواند منجر به بروز حساسیت در روابط بین فردی و کاهش سازگاری گردد. نوجوانان مضطرب مشکلات روان شناختی بیشتری نسبت به گروه همسالان خود تجربه می کنند (کمپتون و همکاران، ۲۰۱۰). اضطراب، به طور شایع با احساس منتشر، ناخوشایند و مبهم تشویش با منبع درونی یا بیرونی مشخص می شود (سادوک و سادوک، ۲۰۰۹). اضطراب و استرس توأم با افسردگی را در ۳۰ تا ۷۵ درصد دوره پیش نوجوانی و بین ۲۵ تا ۵۰ درصد در دوره نوجوانی گزارش کردند (مانگرو لکار و همکاران، ۲۰۱۱).

دوران نوجوانی، یکی از بحرانی ترین دوران زندگی است که با تغییرات متعددی همراه است. رشد مهارت های زندگی از طریق یادگیری را می توان زیربنای پیشگیری از مشکلات روانی- اجتماعی دانش آموزان دانست (آقامحمدیان، ۱۳۹۰). کودکان و نوجوانان به سبب ناآگاهی از مهارت های زندگی بیشتر در معرض آسیب های جدی درونی و اجتماعی هستند و از آن جهت که مهارت های مقابله با موقعیت های تنش زا را ندارند، بیشتر در معرض اختلالات روانی، عاطفی و رفتارهای ضد اجتماعی قرار خواهند گرفت. عدم تعادل و بی ثباتی عاطفی یکی از بارزترین ویژگی های دوره نوجوانی می باشد و این درحالیست که بسیاری از آسیب های روانی در دوران بزرگسالی ادامه مشکلات دوران کودکی و نوجوانی است (ویدال و همکاران، ۲۰۰۷).